

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 Geo. Lalchak, President.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на рої вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. Ю. Дольчук, голова.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ПЕСИМІСТИЧНО РОЗБРОЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ.

Ще одна, хто зна яка з ряду, почалася конференція в Женеві, а це конференція Ліги Націй в справі розбродження. Навіть не сама конференція, лише підготовчі наради до майбутньої конференції. Приїхали на ті наради самі песимісти, так що усе їхнє "благонадічне" фіяско заперечення.
 Радянський Союз на цій конференції не є представлений, хоч був запрошений. Чічерін, народний комісар закордонних справ Радянського Союзу, відповів на запрошення на цю конференцію такою "оптимістичною" ноткою, що ніхто з буржуазних представників в Лізі Націй не в силі був її вислухати. Ось що написав Чічерін секретареві Ліги Націй у відповідь на запрошення вжити участь в конференції:

"Радянський уряд, який дав немало справжніх доказів своєї миролюбності й свого широкого прихвилювання до здійснення цієї загальної розбродженні, чи, прийнявши, полекення народом військовому тязару, з самого початку не ховав свого ставлення до конференції, яку скликає Ліга Націй. Він проте згоджувався взяти участь у конференції, навіть за найменших шансів на успіх.
 Поведінка керівника Ліги Націй у справі вибору місця конференції остаточно переконує радянського уряду у цілковитій нещирості й нещирості заходів Ліги та в неспроможності й небажності Ліги Націй на таку серйозну справу, як скликання загальної конференції в справі розбродження. Радянський уряд буде з величезною цікавістю й готовістю до найбільшого сприяння чекати, коли за цю справу візьметься якась спеціальна для цього утворена комісія, який чужі інтриги й яка може дати більше гарантій успіху справі, ніж Ліга Націй."

Отверта дипломатія. Не віримо у вашу, панове щирість і не поїдемо на вашу конференцію. Шкода й грошей і пошрок. І от-ніні з'їхалися делегати капіталістичних держав до Женеві й привезли з собою повні голви песимізму.
 Англійський представник Віскант Сесіл заявив представникам преси, що нема вигляду на легке залагодження справи розбродження через комплікації на сході Європи. І тут-же додав, що під цією комплікацією він розуміє не Польщу, але Радянський Союз.

Німечький представник граф Бернсторф одинокий приїхав на конференцію розбродження "оптимістично". Коли Англія, Франція і їх європейські пінольничі приїхали на конференцію "розбродженні", то німечький делегат прийхав домагаючись, щоб Німеччині дозволили обізнатися до той степені, до якої дозволяє Німеччині її власна позиція, ось хоч-би в порівнянні до Франції, яка цілковито відмовилася зменшити свою збройну силу. Отже Німеччина домагається усунути з неї заборону зброї, накладену на неї Версальською "мирною" угодою.

Бачимо, Німеччина навчилася говорити. Хоч не чічерінською мовою, але все-ж таки заговорила. На Німеччині подалася відповідь Чічеріна. І це сама тільки відповідь. Німеччина заключила 21 квітня 1926 р. з Радянським Союзом угоду про нейтральність, оперту на Рампальській угоді.
 Історія цих угод досить цікава. На міжнародній Генуєвській конференції в 1922 році запрошено було Німеччину й Радянський Союз. Англія хотіла на тій конференції проїхатися по Німеччині й Радянському Союзі. І це довело до того, що радянський й німечький делегати, зібравшись в Рампаль, недалеко Генуї, заключили між собою угоду на велике адіювання і незадоволення англієвських делегатів. На тому ця справа закінчилася, а Генуєвська конференція розбилася.

Нісля цього Ліга Націй почала загравати коло німечької буржуазії, старуючись відорвати її від зносин з Радянським Союзом. Завдяки старанням Чемберлейна, англієвського міністра закордонних справ, Ліга Націй затянула Німеччину до Льюарно, де й склалося було пакт взаємної угоди міжнародних капіталістів. Пакт цей був в першу чергу спрямований проти Радянського Союзу, а потім проти організованого робітництва цілого світа. На основі цього пакту Німеччина повинна була вступити до Ліги Націй, а навіть дати постійне місце в її раді.
 Франції це було не на руку. Французькі капіталісти бачили в цьому екомбіновану силу англієвських і німечьких капіталістів проти себе. І коли піся Льюарно зібралася в Женеві сесія Ліги Націй, на якій мали поінчатися Німеччину з'їдую, Франція підсувала політиці англієвського капіталу "свої" вазальні держави: Польщу, Еспанію й Бразилію. І німечька дипломатія вернулася з Женеві невдоволено й сама конференція розбилася. А тоді Німеччина звернулася до Радянського Союзу й 24 квітня заключила з ним угоду про нейтральність, знову на велике адіювання і незадоволення Ліги Націй.

Ця радянсько-німечька угода розважала німечький дипломатичний апака. Ця угода навляла песимізм на Лігу Націй і на її конференцію розбродження, а на Францію навляла такі неабиякі страхи. Цей страх ще побільшається подіями в Польщі. Шляху до угоди вважають ставленням Чемберлейна, тобто, політиком англієвської орієнтації.
 Але й до чемберлейнівської політики тут також здогадувати. Протирадянський союз балтійських держав (включаючи й Польщу), який англієвські капіталісти так довго клеїли, розпадається. Зараз відбуваються переговори між Радянським Союзом а Литвою в справі заключення угоди на відрік радянсько-німечької. Ці переговори також піддають песимізму Лігу Націй.

На Балканах також мало потішачого. Хоч румунський прем'єр Аверекку, прийшовши до влади, дуже вельми вклонився Муссоліні, то проте італійський уряд відмовився ратифікувати принайма радю-амбасадорів Бесарабії Румунам. Італійський уряд казав, що він визнає радянський уряд, а тому де може призначити Бесарабії, як частини радянської території, Румунам.

Польщі тепер взагалі не до розбродження. Вона щойно вчистилася воявати. Ось тільки одна Чехословаччина ще какає. Її міністер закордонних справ, Бенеш, щоб приподобитися своїм антантським покровителям, вступив з такою будучою загрозою, чи меморандумом, проти радянсько-німечької угоди, що

й самим антантським дипломатам від неї ніяково. Переборщив, бідачисько. Тепер і вся чеська преса спростовує й сам Бенеш, а навіть Чемберлейн, допомагає.

Ось в такому то міжнародному положенні розпочинає свої підготовчі наради конференція розбродження Ліги Націй. Не дивно, що вона повна песимізму. Не буде й дивно, коли вона, замість розбродження, ухвалит: озброївся хто як може!

454,350.

Саме заголовкове число так, як ми його поставили, нічого ще нам не говорить. Але воно заговорить до нашого розуму й свідомості, коли ми вберемо його в тіло.
 За чотири місяці — січень, лютий, березень і квітень 1926 року розійшлося 454,350 примірників наших видань: "Українських Робітничих Вістей", "Робітничих" й "Фармерського Життя". Майже пів мільона примірників розійшлося за чотири місяці.

"Українських Робітничих Вістей" розійшлося 354,400 примірників, "Робітничих" 44,000 примірників, "Фармерського Життя" 55,950 примірників.
 Тепер нам ця цифра зрозуміла. Навіть більше, чим зрозуміла. Вона говорить нам про зріст класової свідомості серед українських трудових мас в Канаді. Бо коли ми порівнаємо цей тираж наших видань з тиражем хоч би 1920 року, коли виходили самі "Укр. Роб. Вісти" й то лише один раз на тиждень, перебиваючись, як то кажуть, з хліба на воду, то тільки тоді побачимо, як багаж то вирости наші видавництва за порівнювано не довгий час.

На чому-ж наші видавництва вирости? Вони вирости на власному ґрунті, який пильно й старанно через довгі роки обробляли. Нізвідки ніякої допомоги наші видавництва не мали. Нижнім партіям, ворожим працюючій класі, ніяким сектам, ані ніяким одиноким вони не служили. Нікому себе не продавали, ніколи не торгували дешею й свівістю тих, які їм довірялися.
 Наші видавництва служили тільки робітничій — визвольній ідеї і в найтіснішій хвилині свого існування вони не звертали з свого прямого класового шляху. Від першого дня свого існування й до нині "Українські Робітничі Вісти" є ті самі, однакові по назві й по змісту.

Переворот в Європі, великі революційні події на Україні й на всіх українських землях, четвертовання живого тіла українських трудових мас ріжними "рідними" владами: петлюрівською, петрушевичівською, отаманською, гетьманською — не захитали їх становища. Були на Україні й "соціалістичні" влади, але не на висівку їх дивилася "Укр. Роб. Вісти", а на зуби, якими вони рвали тіло працюючої України й продавали європейським імперіалістам.

Не боялися "Укр. Роб. Вісти" зирвати патріотичну маску з місцевих і приїжджих до Канади жовтобланих гандлярів, що з Боєром почали, а з Назаруком закінчили наступ на кишені трудових мас в Канаді. Не боялися вони їх скажених нападів, самі стали до бою проти цілої їх продажної преси. І вийшли побідниками. Нині з сторін їхньої власної преси "У.Р.В." передруковують статті в потвердження свого правильного тодішнього становища (лист Гриця до Назарука).

З цю великою моральною побідою дучилося й зростало довкола нашої преси все живе, чесне, здорове, серед українського населення в Канаді. І назріла потреба збільшити пресу, обслужити організації, що почали зростати, задоволити духовий голод пробуджуючих українських робітників і робітниць, фермерів і фермерок, а навіть і їх молоді. І на фронт організації, освітньої й культурної праці прийшла "Робітничка". Що вона буде робити — питав дехто на початку? Так, боялися, що "Робітничка" не буде мати що робити. А нині чим раз голосніше ростуть домагання зробити "Робітничку" тижневиком. І коли-б була змога це зробити — "Робітничка" замість 44,000 чотиримісячного тиражу мала-б 88,000, як-що не цілий 100,000.
 Рік тому назад прийшло до той самий фронт праці "Фармерське Життя". Прийшло й почало самотужки пробивати собі шлях на фарми. І пробило. Тепер воно від головної лінії прокладає бічні галузі.
 А тепер стають питання — що далі буде? Як забезпечити дальший зріст нашої преси? Відповідь мусить бути-тільки одна: — видавництва мусять зростати, бо зростають вимоги їх споживачів — читачів і організації. Але-ж технічні умови звязують тіло наших видавництв. Їм нема де розпросторити своїх членів в тісному приміщенні для того, щоб це число — 454,350 — в недалекому майбутньому подвоїти.

І вінніпегські робітники сказали, що приміщення буде. Сказали, бо шодня бачуть, в яких умовах друкується наша преса! А сказали вони це слово в той спосіб, що склали вже поверх сім тисяч доларів на будову друкарні, а попри неї й школи.

Українське робітництво й фармерство цілої Канади повинно тепер перш всього працювати в травневій кампанії забезпечення існування робітничо-фармерської преси через літні місяці, не допустити, щоб число 454,350 понизилося протягом найближчих чотирох місяців, а слідом за-чим подумати про зирвати нашу пресу була забезпечена відповідним приміщенням.

Вперед, товариші! Вперед, на зустріч сонцю правди й справедливості.
 Волинськ.

БАЙКИ ПРО АМЕРИКАНСЬКІ ЗАРОБІТКИ.

Представник американської Трейд-Юніоні Освітньої Ліги, тов. Бравдер, який прибув до Москви, так скаржарувався представникам преси стан робітничої класи в Америці.
 Це помилка є, коли хто думає, ніби робітничка клас в Америці краще забезпечена й живе в кращих обставинах, ніж робітництво інших країн.

Середній американський робітник заробляє 18—20 доларів на тиждень. З цієї суми не менше, як 25 відсотків йде на платню за квартиру. На решту зарібку доводиться по високих цінах купувати продукти першої потреби.
 З того часу, як скінчилася війна, заробітні платня американських робітників зменшилися на 16 відсотків, хоч про-

безробіття гірників має дві причини: надзвичайний розвиток гірничої промисловості підчас війни й чим-раз більша механізація виробництва. Шалене зростання промисловості сприяє організації тротів з величезними капіталами. У березні цього року в Нью Йорку заснувався харчовий трот з 2 мільярдами основного капіталу.

ЧИ ПОТРІБНО БУРСИ ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ЕДМОНТОНІ.

(Стаття дискусійна.)

Провінційальний Комітет ТУРФДім Алберти й Бритиці Колумбії поставив в своїй провінційальній з'їздовій програмі 16 току: "Справа Бурси в Едмонтоні при Укр. Роб. Домі".

Питання основання бурси в нас нове. З таким питанням не приходилося нам ще покищо стрічатися, тому уважимо потрібним започаткувати виміну думок по цьому питанню на сторінках нашої преси.

Коли наш Провітком поставив на програму з'їзду точку основання бурси в Едмонтоні, то він мусів руководитися певними причинами, а то: **Фармерськї організації з ріжних місцевостей зверталися до Провіткому ТУРФДім в Едмонтоні з бажаням основання бурси для їхніх дітей, які училися-б у вісних державних школах в Едмонтоні.**

Потреба приміщення для дітей класово свідомих фермерів з провінції є очевидна й думка залагодити цю потребу, а то основати таку бурсу є навіть дуже корисна, тим більше, що крім дітей фермерів з такої бурси могли би користати також і діти тих робітників, що працюють по ріжних кемах, майнах, в лісах, а хочуть своїх дітей послати до вищих шкіл, яких в даній місцевості нема.

І. Клібановський.
 Едмонтон, 15. травня 1926.

УКРАЇНА НА II. СЕСІЇ ВСЕСОЮЗНОГО Ц.В.К. С.Р.С.Р.

Ми подавали вже в "У.Р.В." відомості про те, що на недавній II. сесії Центрального Виконавчого Комітету С.Р.С.Р. в Москві доклад голови Раднаркому України т. Чубаря був центром уваги й дискусії. Цифрами, всіми статистичними даними тов. Чубаря навіть величезний поступ радянського будівництва України.

"Піся" докладу тов. Чубаря, виступив несдобно неспадом з іспівдокладом член Ц.В.К. тов. Ларія, який обвинувачував Радянський Уряд за утиски російської мови й російської національної меншости на Україні, за так зване "перегнітання налки" в українізації на шкоду російській мові й культурі на Україні. Піся цього співдокладу Ларія якраз розгорнулася палка дискусія. Власне, навіть не дискусія, а просто відповідь представників України т.т. Петровського, Затонського, Чубаря, Гринька й інших Ларюві. Відповідь була: національна політика радянської влади на Україні є ленінська політика і радянський уряд піде нею далі до кінця.

Піся вичерпання дискусії цілий доклад радянського уряду передано було спеціально вибраній комісії для розглянення. Комісія, розглянувши доклад тов. Чубаря, визнала політику радянського уряду правильною у всіх галузях його діяльності.

Навчійний орган всіх Радянських Республік — Союз Рад та Рада Національностей — на своєму об'єднаному засіданні заслухав доклад українського уряду з великою увагою і дав оцінку такого характеру: "Особливим задоволенням Ц.В.К. С.Р.С.Р. констатує, що своєю діяльністю робітничо-селянський уряд У.С.Р.С.Р. сприяє швидкому збільшенню селянської маси та широким груп трудящої інтелігенції зпів впливу української національ-

Таке зростання виробництва та капіталів зменшує силу американських трейд-юніоні. Бюрократичні верхи трейд-юніоні тудяться до підприємств і працюють у контакті з ними.
 Через це Трейд-Юніона Освітня Ліга поклала собі за завдання скинути цих керівників бюрократів і зробити з юніоні зразком боротьби проти капіталістів.

Далі в резолюції говориться, що "беручи до уваги надзвичайну складність практичного розв'язання національного питання на Україні, а також виключне значіння правильного вирішення національного питання для південно-східної частини Європи, де точиться національна ворожбена, Ц.В.К. С.Р.С.Р. доручає президі Ц.В.К. С.Р.С.Р. допомагати українському урядові в проведенні особливих заходів до закріплення й поглиблення радянської національної політики на Україні й зокрема, до розвитку діяльності Академії Наук та видавництва".

національних меншостей, що виявилось в утворенні АМСРР, видученні національних рад та районів, в утворенні шкіл та преси національних меншостей, у втягненні представників національностей у всі центральні та місцеві органи У.С.Р.С.Р."

Далі в резолюції говориться, що "беручи до уваги надзвичайну складність практичного розв'язання національного питання на Україні, а також виключне значіння правильного вирішення національного питання для південно-східної частини Європи, де точиться національна ворожбена, Ц.В.К. С.Р.С.Р. доручає президі Ц.В.К. С.Р.С.Р. допомагати українському урядові в проведенні особливих заходів до закріплення й поглиблення радянської національної політики на Україні й зокрема, до розвитку діяльності Академії Наук та видавництва".

РІЖНІ ВІСТІ.

ІТАЛІЯ НЕ ДАЄ ЗГОДИ НА ПРИСДАННЯ БЕСАРАБІ ДО РУМУНІЙ.

Румунія знову настанове, щоб італійський уряд затвердив протокол конференції радянських послів про Бесарабію. Італійська газета "Корієна дел-Ісера" пише:
 "Італія не має на думці погодитися на постанову, з якою Румунія заволоділа Бесарабією. Поведінка італійського уряду, щодо цього питання, цілком логічна, оскільки він визнає радянський уряд і перебуває в нормальних дипломатичних зносинах з Радянським Союзом, який ніколи не визнавав прав Румунії на Бесарабію".

ФРАНЦІЯ В ЛАБЕТАХ АМЕРИКИ.

Як повідомляють з Вашингтону, французький посол Беранже дійшов до згоди про сплатування довгів з американським урядом, за якою Франція зобов'язується сплатувати протягом перших 25-ти років по 20 мільйонів доларів що року. Надалі суму щорічних внесків збільшують і доводять до 125 мільйонів доларів на рік.

ЕСТОНСЬКА БУРЖУАЗІЯ ШАЛЕ.

Подія в Ревелі, Естонії, а-рештувала всіх видатних діячів робітничої партії. Партія виникла дещо недавно з лівої групи, що відколотася від меншовиків і виступила на виборах в державному зібранні з самостійним списком.

КОМПАРТИЯ ПАЛЕСТИНИ РОЗПОЧАЛА БОРЮТЬБИ ПРОТИ ФРАНЦУЗІВ.

В той час, як арабські націоналісти в Палестині обмежились пасивним страйком на знак протесту проти приїзду французького намісника де Жувеня, палестинська компартия виступила по трьох головніших містах країни з відозвою, закликаючи людину до активної боротьби проти французьких імперіалістів.
 Відозви компартії викликають поміж Арабів ювіній відгук. Арабська преса вітає виступ комуністів проти де-Жувеня й друкує дещо з відозв.

З ТМНОЇ ХРОНІКИ В ГАЛИЧИНІ.

Мешканці Стрия матимуть цікавий матеріал до розмов. Перед судом стане чудодійний Юлія Гучинська, яка "прогнала чорта" з селянина з Волині, Олексі Івануса. Ходив селянин до неї кілька разів, а за кожним разом мусів за штукарства "чарівницї" платити більше грошей: 6 зл., 50 зл., 100 зл.: Гучинська навіть казала себе везти до Іванусової хати, там нечувала, казала собі дати на дорогу когута, кордє барабалі та пів'кірця жита. За все це записала йому якийсь лік, який поміг йому... прозріти і звернутись до лікаря, якому оповів усі пригоди своєї "чортівської недуги".